

IZHAJA VSEKI DAN

tedi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Vesamlečne štev. se prodajajo po 3 nvc. (6 stot.) v mnogih sobakarnah v Trstu in okolici. Gorici, Kranju, Šk. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele štev. po 5 nvc. (10 stot.). **OGLASI BE RAČUNAJO NA MILIMETRE** v širokosti 1 belone. CENE: Trgovinske in obrtnike oglase po 8 st. mm, semiravnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka zadnjina vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejemajo Inseratni oddelki uprave "Edinosti". Plačuje se izključno le upravi "Edinosti".

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Volilci kmečkih občin

tretjega vol. okraja Istre (sodnijska okraja Volosko in Podgrad).

Ker se je deželni poslanec g. Matko Mandić odrekel mandatu za Vaš volilni okraj — pridržavši si II. volilni okraj kmečkih občin — razpisala je vlada za dan 7. t. m. nove volitve za Vaš okraj.

Vsled tega priporoča Vam podpisani kakor narognega kandidata za Vaš volilni okraj odličnega rodoljuba in zelo delavnega moža, gosp.

dr. Ivana Paščića

odvetnika na Voloskom.

Volilci kmečkih občin voloskega in podgrajskoga sodnijskega okraja! Oddajte dne 7. t. m. vse složno svoje glasove na rodnemu kandidatu

dr. Ivanu Poščiću.

PAZIN, dne 3. januvarja 1909.

Člub polit. društva za Hrvate in Slovence

Istre:

Tačk: Predsednik:
Dr. Niko Baničević. Prof. Matko Mandić

BRZOJAVNE VESTI

Potres na Siciliji in v Kalabriji.

DUNAJ 3. Danes zvečer je pod vodstvom zdravnika dr. Charasa odpotovala v potresno ozemlje pomožna ekspedicija dunajske dobrovoljne rešilne družbe s tremi kuhinjskimi vozovi in veliko množino živil.

PALERMO 3. Od rodbine ruskega konzula v Messini je ostala na življenju le njegova žena. Sodi se, da se ameriški konzul s soprogo nahaja med žrtvami. — V Messini dela sedaj 10.000 vojakov. — V minoli noči so v Messini čutili nadaljnje potresne sunke.

RIM 3. Po vseh cerkvah so se za žrtev potresa vršile slovesne zadušnice. Izdan je oklic na prebivalstvo, naj z dali pripravlja za olajšanje bede preostalih žrtev potresa.

TURIN 3. Na nekem razgovoru je ministerski predsednik Giolitti izjavil, da je povodom potresne katastrofe poginila polovica prebivalstva, okoli 80.000 oseb. Nevarnost je, da nastane vsled trohnenja mrljev epidemija. Zbornici se predloži zakonski načrt v prilog krajev prizadetih od potresa.

Srbška skupščina.

BELIGRAD 3. Skupščina je vspredela dnevni red, v katerem se zahtevajo od vlade odredbe za varnost popolne neodvisnosti Srbije in Črnogore, kar bo le možno, ako postane Bosna vazalna kneževina pod suverenitetu sultana i pod garancijo velesil.

Pozdrav dr. Henriku Jumi!

Četudi so me že v davnih dneh moji milijenci vrgli s prestola, ipak se jih moje očetovske srce v ljubezni spominja. Paznam očesom motrim vse zemske dogodke, posebno še one, ki se tičejo njih, to je: milijencev mojih.

Zaloval sem, ko sem videl, kako se moji slovenski milijenci koljejo meje sabo radi verskih vprašanj in smešijo pred kulturnimi narodi. In tako vidimo, da, dočim so drugi narodi svoje duševne in fizične moći porabljali v to, da pospešujejo svoj gospodarski in politični položaj, so moji milijenci — zaostajali. In tako je prišlo, da so se mej tem časom sovražniki na njih, to je mojih milijencov zemlji, jeli šopiriti in crpiti iz nje svoje koristi. Treba je bilo res britkih in trpkih izkušenj, kaščenja je bila pripravljeni napad Italijanov binkoštne nedelje v Gorici in one grozne tragedije zo. Septembra v Ljubljani, da so izpregledali in se spremetovali

ter si konečno podali roke k skupnemu delovanju.

In komaj se je začela krvaveča rana celiti, komaj je posijal žarek nade v boljšo bodočnost in evo: stopil si Ti na pozornico z novim evangelijem v roki. — In pričelo je Tvoje roganje narodnjakom in narodnjaštvu. Vse, vse, kar so si Slovenci v hudi borbi tekom let priborili, vse to je, po Tvoji trditvi, delo socijalne demokracije in k temu je ona edina, ki neguje zlato geslo: enakost, bratstvo, svoboda!

Dragi! Ta Tvoj nauk temelji na veliki zmoti! Ljubezen do domovine je vsakemu človeku že po naravi vcepljena v sreči; pravim vsakemu, brez ozira na njega omiku ali mišljenje, torej tudi socijalni demokraciji. Glej na pr.: nemški socialisti naglašajo svojo narodnost in so zahtevali od čeških socialistov pokorščino, to je: vsprejeli naj bi njih nemški jezik. Seveda so Čehi odločno odbili to nemško zahtevko, ker tudi oni ljubijo svojo narodnost. Ravno tako je velik del tržaških slovenskih socialistov odklonil zahtevko italijanskih socialistov, ko so ti poslednji hoteli od njih »stafaže« — in pristopili so k narodni delavski organizaciji. — Ravno Ti bi moral zahtevati, da tudi slovenski socialisti demokrati ljubijo svojo narodnost kakor ljubijo italijanski svojo.

Dočim torej vsako razumno bitje ljubi svojo domovino, dela slovenska socijalna demokracija, — pod pretvezo internacionačizma — izjemo. Prav radi tega niso hoteli na deželnozborskih volitvah v Puli glasovati za svoje sobrate in so tako začrivili s tem "internacionalizmom"; da so dobili Slovani enega poslanca manje v deželni zbor. Ti se rogaš tedaj narodnjakom in narodnjaštvu; ali vedi da se rogaš naravi!

Kar Ti praviš, (ne da bi te trditve podkrepljal z dokazi) da se morajo namreč Slovenci zahvaliti socijalni demokraciji za vse kar so dosegli, in da, ako jih Italijani izazivljejo in zmerjajo s sciavi, so tega kriti narodnjaki, je znak, da ne poznas razmer, ki vladajo v Avstriji! Oziroma: ako jih poznas, da jih zakrivaš! Moral bi namreč znati, da ne samo Nemci in Madjari, ampak tudi Italijani so prenasičeni vseh dobrat, ki jih nudi enakopravnost.

V kulturnih ozirih so povsem preskrbljeni; Italijanom manjka še samo univerza. Za to univerzo so demonstrirali italijanski visokošolci na Dunaju, a dobili so od nemških, batine. Njih bratje v Trstu pa niso v prvi hip reagirali proti Nemcem, ampak proti slovenski ljudski šoli, dasi so bili pri temu Slovenci docela nedolžni, kakor si n. pr. nedolžen Ti na umoru zadnjega Obrenovića.

Ker so torej naši sosedje prenasičeni, zahtevajo od Slovanov brezpogočno pokorščino kakor od helotov. Čim pa se poslednji, zavedajoči se nauka Krista, temeljnega drž. zakona naravnega prava in enakih bremen, upirajo, tedaj jih zmerjajo s "sciavi", psi, windische Hunde, vandali, kar se nikakor ne strinja s kulturo. Vas, ki ste njim za stafaže, sevě puščajo na miru, ali vprašanje je: da li je njih »spoštovanje« do Vas veče, nego je bilo ono Kserksa do Efialta.

Za njih, ki so Benjaminči vlade, je povsem preskrbljeno, tako, da lahko svoje dobrovoljne prispevke uporablajo za Legine in Schulvereinske šole in otroške vrtoce in ob tem lovijo v nje deco mojih milijencev, kjer jih pojaničarjajo. Slovanom se zanika vsako blagodat, dà; niti ljudske šole se jim ne privošča! Madjari na drugi strani zapirajo Slovanom srednje šole, ki si jih je narod sam vzdržaval. In tako vidimo, da je ob takem pristranskem postopanju vlade, moralno priti do tega, da je narod slovanski prisiljen sam skrbiti za svojo šolo! Le rodoljubno srce mojih milijencev je rešilo neštevilno slovanske dece pred potujenjem!!!

Poglejte širom slovenske domovine in razmere, dopusti tudi meni — vsega vedočemu — da Ti dam tu pojasnila: Ti predbabicaš Svojim bivšim prijateljem, da so Te pregorili zapustiti sodnijsko stolico in posvetiti se odvetništvu, da boš tako, kakor da je bila to velika žrtev od takoj, deloval za narod. Ti citiraš te dejstvo Tvoje strani. Ali pustimo to ker dotakniti bi se moral zasebnih stvari, ki ne sodijo v javnost. Tvoji prijatelji so Ti tudi odprli vrata v deželni zbor in odbor. Na zadnjih deželnozborskih volitvah si menda pričakovati da pridejo po Te in Te sprovedejo v triumfalnom vozu v zbornico. Prišlo je drugače in sedaj si se hotel maščevati in si obelodanil tajnosti Svojih nekdajnih prijateljev in zaupnikov. Potem čim se nikakor ne identificuješ s onim prijateljem v Schillerjevi pesmici »Die Freundschaft«, ki se je drage volje izročil tiranu Dionizu Madjari porok za odsotnega prijatelja, ampak posnemal si Bismarka, ki je, razjarjen radi zapostavljenja, publiciral separatno pogodbo Nemčije z Rusijo sklenjeno po sklepku trozveze. Kako je to vitesko, pomisli sam.

Enakost, bratstvo in svoboda so v polni meri uživali moji milijenci pod mojim okriljem brez soc. demokracije. — Za enakost in svobodo se je boril Spartan že 70 let pred Kr. Enakost, bratstvo in svobodo je učil Nazarenec in učil vernike Oče naš, v katerem se prosi, naj pride kraljestvo nebesko k nam na zemljo. Enakost, bratstvo in svobodo so uveli Francozje za dobo prve revolucije in ker človeški rod z vsakim dnevom napreduje in vidi, da mu se krivice godijo, stremini za tem, da te krivice odpravljajo in uvaja gori navedene besede v življenje. In odpravi te krivice! In tedaj stopijo narodi v celote po narodnosti in zavlada enakost, bratstvo in svoboda v mednarodnem sporazumenu.

To geslo — ne boj se — poznajo tudi tržaški narodnjaki in si prišel Ti z njim nekoliko prepozno. No, zmotil si se menda v adresi, ker bi se sicer moralno glasiti: Drugorodci so, ki zahtevajo vse prednosti za se.

Dovoli mi vprašanje: Si-li Ti pristopil k soc. demok. iz ljubezni in prepričanja? Ker si izvolil govoriti o minolih časov in si ne posebno delikatno obelodanil razne

NAROČNINA ZNAŠA

za vse leto 24 K. pol leta 12 K, 3 mesece 8 K; na načrte brez dopolnene naročnine, se oprijeti ne izplača. Naročina na nedeljsko izdanje "EDINOST" stane: letno K 5-20, pol leta 2-20. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rekoči se ne vračajo. Naročnina, oglase in reklamacije pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom) Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODOINA. Lastnik konzorcij lista "Edinost". - Natisnila tiskarna konzorcij lista "Edinost" v Trstu, ul. Giorgio Galatti št. 18. Poštno-hranilnički račun št. 841-652. TELEFON H. II-57.

Včerajšnji javni shod slovenskih delavcev v „Narodnem domu“.

Shoda, ki se je včeraj predpoludne vršil v veliki dvorani "Narodnega domu", se je udeležila ogromna množica slovenskih delavcev.

Shod je otvoril tov. Dodič, ki je v kratkih besedah pojasnil pomen shoda ter dal najprej besedo predsedniku N. D. O. g. dr. Josipu Mandiću.

Dr. Josip Mandić je podal najprej historijat vseh stvari.

Potem je nadaljeval v glavnem: Kdo je zakrivil to? Vsi trdijo, da so nedolžni. Nedolžna je »Dalmatia«, nedolžen je dr. Cimadori, nedolžna je socijalnodemokratična stranka in nedolžni so gospodje na namestništvu.

V resinci pa so vsi krivi. Znano je, da je gospod namestnik uporabil ves svoj upliv in svojo avtoriteto v to, je "Dalmatia" odpovedala pogodbo z zgovorom, da je socijalistični vodja Pagnini grozil z generalnim štrajkom. Opravičeno smo obrnili vse svoje topove proti socijalni demokraciji. Tem bolj nas je presenetila izjava v včerajšnjem "Lavoratore", da oni niso nikdar žugali in da na generalni štrajk niti misliš niso.

Dogodil se je torej skandal, skandal brez krivcev, ker vsi hočejo biti nedolžni. A vsi so krivi, g. namestnik v prvi vrsti. Vsaka pogodba je sveta. V prvi vrsti pa so državne oblasti poklicane, da spoštujejo pogodbe in čuvajo, da jih tudi drugi spoštujejo. Po tem, kar se je tu zgodilo, moramo misliti, da ne živimo več v ustavnih državah. Pričakujemo pa, da vsi jugoslovanski poslanci v parlamentu store svojo dolžnost.

Drugi so krivi socijalni demokratje, oni pravijo, da niso žugali s štrajkom, a to je jač. Če je to res, zakaj pa niso prej tega povedali? Oni so vedeli da so zagrevili veliko lumperijo. A slovenski delavec ne sme pozabiti na te prijatelje ljudstva in na prihodnjih mestnih občinskih volitvah se še vidimo!

Slednjič so krivi tudi delodajalci. Obžalovati je, da je v "Legi dei datori del lavoro" tudi mnogo slovenskih veletržcev, ki so šli tej legi na limanice.

Eno pa je za nas glavno, da se imamo boriti na vse strani. A proti nasilju treba da postavimo tudi mi svoje nasilje.

Ko so smo se začeli razvijati, smo vedeli, da bo mnogo nasprotstva; ali mireli smo vedno naše, računaje, da živimo v moderni državi, kjer zakon ščiti tudi slabotne. Zato smo vedno mirili naše in se sklicevali na zakon. Ali danes vidimo, da smo se v tem ljuto prevarili. Ali merodajni faktorji naj ne pozabijo, da vsemu je podlagata zakon. Kdor ruši zakon ta ruši temelje države.

Saj vidimo, kam to vede v Turčiji! Tam je vladala doslej samovolja sultana in država propada!

Pri nas se lomi veljavno sklenjena pogodba. In tisti faktorji, ki so poklicani, da čuvajo zakonitost, celo pozivljajo, naj se lomijo pogodbe. Kam plovemo, kam moramo priti v državi, če ljudstvo ne bo imelo več zaupanja v zakon in v oblasti!!

Ali naj tudi mi začnemo ščuvati proti zakonu, ali naj posnemamo tisti znane ljudi, ki neprestano pozivljajo na nepokorenino proti zakonu?! Na to usodno vprašanje si ne upam dati odgovora.

Vsi tisti, ki so na tak hiravski način spravili našega delavca ob pravico se bodo še spominjali tega trenotka. Tudi socijalni demokratje naj ne mislijo, da jih bo vedno

ščitila vlada, katere milost sedaj uživajo. pride dan, ko se bo tudi proti njim tako postopalo, kakor se je sedaj **ob njihovem sodelovanju** postopalo proti našim delavcem. *Tud oni tam gori na čelu se bodo še kosali, ker ne bo več zaupanja. In ko bo to zapravljeno, bo — konec!*

Tov. Jakič je rekel, da smo imeli doslej različnih sovražnikov, da se bo pa tudi vlada postavila na stran naših sovražnikov, tega nismo pričakovali. Danes ukazuje le oni, kdor je močan.

G. Jelovski je pojasnil, da pri paroplovni družbi "Dalmatiae" niso Hrvati, ampak hrvatski renegati. Hrvatska Dalmacija trpi, odkar obstaja družba "Dalmatiae".

Govorila sta potem se tov. Križmančič in Minka, nakar je predsednik shod zaključil.

Demonstracije po shodu.

Policija, ki je predvidjala, da bi moglo priti do demonstracij in burnih prizorov na ulici vsled razburjenosti našega delavstva, je mobilizirala preko 200 redarjev, ki bi imeli braniti namestništvo in sedež paroplovne družbe "Dalmatiae". Pred Narodnim domom je kar mrgolelo redarjev in v hotelu "Evropa" je bila skrita rezerva kahkih 80 mož.

Epilog v kavarni Balkan.

Ogorčenje mej našim delavstvom radi gori opisanih dogodkov je našlo elementaren izraz popoldne v kavarni Balkan v kateri je sedel lastnik nekega tukajšnjega lista, ki se je brez vsake potrebe zavzel za stališče družbe "Dalmatiae". Dotični gospod je bil prisiljen zapustiti lokal. Pozneje se je vpravičeval s tem, da je bil slabo informiran o spornem vprašanju mej slovenskimi delavci in družbo "Dalmatiae".

Potem so gostje, ki niso bili navzoči na tem prizoru, nabrali za družbo sv. Cirila in Metodija **112 K.**

Prejeli smo in objavljamo: Slavnome Uredništvu lista "Edinost" Trst. Kolegialno molimo To Slavno Uredništvo, da izvoli u svome cjenjenome listu ustupiti mesta ovim redcima:

Viest u zadnjemu broju "Slavenske Misli", odnoseča se na razvrgnuće pismene pogodbe, koju je Uprava par. društva "Dalmatiae" sklopila sa skupinom radnika, na čelu im Slovenec Fabijančič — tumačena je sa strane nekih, kao da je naš list htjeo u ovom prepirnom slučaju uzeti u obranu pomenutu Upravu.

Izjavljujemo, da nam što slična nije niti preko pameti prešlo; a to s jednostavnog razloga, što se jednostrano razvrgnuće jedne pismene pogodbe — usledilo to razvrgnuće i pod pritiskom bilokojih nepredvidljivih okolovština — ne da nikako braniti ako i druga interesirana stranka na isto ne pristane.

Trst (Trieste) 3/I. 1909.

Uredništvo "Slavenske Misli".

Zborovalcem, ki so prihajali trumoma iz "Narodnega doma", so na trgu pred istimi zbrani redarji zabranjevali, da bi se zbirali v veče gruče ter jih je po možnosti razganjali. Vkljub temu velikemu aparatu se je posrečilo okolo 500 delavcem priti pred namestništvo, kamor so jim brzim korakom sledili redarji, ki so bili večinoma zbrani okoli "Nar. dom". Ali dospeli so prekasno, da bi bili mogli preprečiti demonstracijo pred namestništvom palaco, pred katero so se razlegali vsakovrstni klisi ogorčenja na adreso lokalne vlade.

Od namestništva so se napotili demonstrantje proti sedežu družbe "Dalmatiae" a prej nego so mogli dospeti tja, so redarji od dveh strani zajeli gručo demonstrantov, katere so vse aretirali, ne da bi jih bili prej pozvali, naj se razidejo. Nasprotno, policijski komisar dr. Kerševan je dal povelje, naj se jih aretira **klikor mogoče** in bili smo svedoki neobičajnemu prizoru, da se je celo nekatere, ki so stali izven kordona, povleklo v kordon. Slišali smo, kako je neki komandant straže redarje pozival po nemški z besedami: "Schauen Sie, dass Sie auch jemanden kriegen!" Vsploh tega energičnega lova na naše delavce, ki so demonstrirali brez vsakega nasilja, je bil ta, da se je posre-

čil redarstvu bogat plen 48 demonstrantov. Ker je prihajalo vedno več redarjev, morali so se ostali demonstrantje umaknili sili ter se razkropiti.

O vseh teh dogodkih je bil takoj obveščen državni poslanec dr. Rybář, ki se je podal na policijsko ravnateljstvo, da protestira proti gori opisanemu postopanju redarstva ter da zahteva, da se pusti na svobodo demonstrante, ki niso ničesar zadržali. Obljubilo se mu je, da se demonstrante takoj zaslisi ter jih izpusti na svobodo, v kolikor ne bi nastopili takoj eventualno jim diktiranih policijskih kazni.

Kakor dozajnemo je bila večina demonstrantov obsojena policijskim potem na denarne globe, oziroma na kazen zapora od 2—8 dni. Vsi obsojeni so prijavili priziv, na kar so bili izpuščeni še tekom popoludne na svobodo.

Dnevne vesti.

Opozorjamo na javni shod železničarjev, ki se bo vršil drevi ob 8. uri v Sokolovi dvorani „Narodnega doma“.

Smrtna kosa. Včeraj popoldne je umrl v tukajšnji bolnišnici g. Fran Počkaj, posestnik in trgovec. Pokojnik je bil zvest narodnjak in člen večih narodnih društev. Rodbini naše sožalje, pokojniku pa blag spomin!

Glavno ravnateljstvo avstrijskega Lloyda je stavilo na razpolago italijanskemu konzulu v Trstu dva parnika in sicer "Imperator-ja" in "Marijo Valerijo", ki sta urejena za velike transportne. Ista se odpravita takoj preskrbljena s sredstvi in raznimi živili, tako da zamoreta že jutri odpotovati na Sicilijo.

Kako se postopa z nami! Na drugem mestu poročamo o včerajšnjem postopanju redarstva proti nedolžnim demonstracijam naših delavcev. Kar na slepo, ne glede, ali je kdo kaj storil ali ne, so zajeli en del demonstrantov in uvedli v zapore v ulici Tigor. Navadno in celo predpisano je, da redarji najprej pozivajo demonstrante, naj se razidejo in potem še le se aretirajo, ki se upirajo povelju. Včeraj pa se je, tisti nič meni nič, na povelje policijskega uradnika **Kerševanja: Alla arretieren!** — kar zajelo, kolikor se je moglo. Neki stražar je celo potegnil brez vsake potrebe sabljo, proti čemur je neki navzoč časnik odločno protestiral, zahtevajoč, da mora dotični stražar iz fronte! Na to pa si je imenovani policijski uradnik dovolil neverjetno opazko: "Potegnite ga sami ven in oglejte si ga!" Višek vsemu pa je bilo to, da so, mesto da bi ljudi razganjali, še take, ki so stali izven policijskega kordona, **vlekli v kordon!** Pri tem je poveljnik vspodbujal redarje z besedami: "Schauen Sie, dass sie auch jemanden kriegen!"

Podpisani naznanjajo potrtim srcem sorodnikom znancem in prijateljem, da je naš priljubljeni soprog, oče, brat in stric, gosp.

FRAN POČKAJ

trgovec in posestnik

danes ob 4. uri popoldne po kratki in mučni bolezni v Gospodu zaspal. Pogreb dragega pokojnika bo v torek popoldne ob 2½ uri iz mestne bolnišnice.

TRST, 3. januvarja 1909.

Marija, soproga

Dragotin in Josip sinovi

Ivan in Josip nečaka.

DEŽNI PLAŠČI LINOLEUM PLATNENE PODLOGE ZA POPOLNE SOBE, POD MIZAMI, PRED UMIVALNIKOM, V VEŽAH, PREDSOBAH itd. - ZGOTOVljene z OBROKOM KAKOR TUDI NA METER.

v bogati izberi in po jako zmernih cenah pri

Leopoldu Haas Trst, Corso 2

Telefon 19-71.

Prvo primorsko podjetje za prevažanje pohištva in sped cijo podjetje RUDOLF EXNER - TRST
Telefon št. 847. - Via della Stazione št. 17. - Telefon št. 7
Filialke v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU.
Prevažanje pohištva na vse kraje tu in inozemstva v zaprtih patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.
(Pošiljanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse pruge.)
Sprejemamo se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastna za to pripravljena suha skladilnica.
Edini tržaški zavod za čiščenje in SHRANJEVANJE PREPROG "VACUM-CLEANER".
Točna postrežba in nizke cene.

R. Gasperini - Trst

Telefon 1974. — Spediter — Telefon 1974
Prevozno podjetje

c. kr. avstrijskih državnih železnic.

Sprejme

razčinjanje kakor šnegasihodi blaga iz mitnic, dostavljanje na dom, posiljatve, potega kovčegov.

Najdogovornejše cene.

F. Pertot
urar I. vrste
Trst ul. Poste Nuove 9

J. GALPERTI
TRST
ulica Barrieria vecchia št. 13
SKLADIŠE tu in inozemstva blaga za moške oblike, Podvlake, fanele, satini in vsakovrstne potrebe za krojače moških oblik.
Perlo, lom, fustoni, pleterine lenene in vohnene.
Sprejme se naročila za oblike po jarko ugodnih cenah.

Podpisani naznanjajo potrtim srcem sorodnikom znancem in prijateljem, da je naš priljubljeni soprog, oče, brat in stric, gosp.

FRAN POČKAJ

trgovec in posestnik

danes ob 4. uri popoldne po kratki in mučni bolezni v Gospodu zaspal. Pogreb dragega pokojnika bo v torek popoldne ob 2½ uri iz mestne bolnišnice.

TRST, 3. januvarja 1909.

Marija, soproga

Dragotin in Josip sinovi

Ivan in Josip nečaka.

Zaloga olja, vina in testenin

L. Fragiocomo

Trst, ulica Giov. Boccaccio 14.

Prodaja olja na debelo. Brezplačno dostavljanje na dom. Pristno oljčno in bombažovo olje v vazah od 5. do 10 litrov.

Istrsko vino prve vrste in burgundec v steklenicah od 10 do 15 litrov in v sodkih od 30 litrov naprej.

Napoljski testenine vsake oblike od 5 do 10 kilogramov naprej se priporoča konsumentom

Zimska sezona!! V dobroznamni prodajalnici

Maccari & Pross
TRST, ulica Malcantone št. 9

dobi se velika izbera

črnega in baryanega modernega blaga

za moške oblike

po cenah, da so ni bati konkurenco.

Specjaliteta:

pana in blaga za moške oblike.

Trpežno baryano blago iz bombaževine za delavo.

Slaščičarna L. Colacurto
TRST, ulica Belvedera 34. Tel. 656.

Vsako nedeljo in praznik dobijo se slednje specjalitete:

Orehovi Chipfel - Gelatine in sadje z maraškinom Crème pralineš Charlesottes russe - Savaré z rumom.

- Aspic de foje grasa - kakor tudi bogata izbera slastič, čokolade in raznih zlatkarj.

Sprejmejo se naročila za hladne jedi, kolaša in večerje, za gostovanja ob priljubljenih porok, krstov in soirées. — **Kremonski mandorlati in teroni.**

CENE JAKO ZMERNE

GOSTILNA
"All' antica Pompei"
TRST

Piazza Carlo Goldoni 4

Ulica Gioseue Carducci 5

Izvrstna kuhinja Italijanska in nemška. Pristno vino

Cesare Levi urar in zlator

TRST — KORZO št. 41

naznanja vsem svojim cenjenim klientom, da je odprt novo prodajalnico (blizu stare). Danes ima v zalogni veliko izbera novih zlatih, srebrnih, nikela steklenik ur itd. za moške in ženske. Tudi ima veliko izbera zlatanice, kakor n. pr. dolge zlate verižice, prstane z dijamanti ali brez istih. Specjaliteta pristni iz novega zlata, moderno izdelani in po zmernih cenah.

: Vinski cvet (spirit)

na debelo

Bakof & Möller - Trst

Trikrat rektificirani 95% v sodih vsake končine. Denaturirani 90% v izvornih sodih.

Lastna tvornica sodov

Tvrđka ustanovljena 1837.

Kako pa se je postopalo povodom zadnjih demonstracij za italijansko univerzo? Najprej so demonstracije trajale več dni zaporedoma ter so demonstrantje kričali in prepevali proti državi, proti oblastim in proti dinastiji, proslavljali Oberdanka itd., a redarstvo je imelo nalog, nastopati le v največi sili!

Bili so merodajni viši obziri — na sosedno Italijo! Kaj je dosegla avstrijska diplomacija s to obzirnostjo, nam jasno priča nastopanje Italije proti Avstriji ob vprašanju aneksije! Se bolj zgrešeno pa je tako postopanje proti našim v sedanjih časih, ko se hoče reševati jugoslovensko vprašanje v okvirju monarhije. Priporočamo našim jugoslovenskim poslancem, da pozovemo vlado na odgovornost za vse njeni postopki v vsej tej aferi pogodbe z družbo »Dalmatia«. Tega ne smemo in ne moremo dovoljevati, da se naprej razveljavlja pravoveljavno sklenjene pogodbe, a da se potem tako strogo postopa proti demonstrantom, ki so bili ogorčeni radi tega, ker se jim je vzelo kruh, ki so si ga zagotovili s pošteno pogodbo. Kdor zahteva, da se spoštuje zakon, naj ga spoštuje zakon, v prvi vrsti sam — kakor je to na včerajšnjem shodu naglašal posl. dr. Rybář!

Odkupil se je od novoletnih voščil na korist družbe sv. Cirila in Metoda podatki tržaški moški podružnici z K. g. E. P. Srčna hvala!

Tržaška mala kronika.

Goljufija pri igri. Na zahtevo Konrada Lulek, 30-letnega železničarja, stanujočega v ulici Pozzo 2 in 20-letnega Ferdinanda Wild, stanujočega v ulici Campo Marzio 2, sta bila včeraj ob 7. uri zjutraj aretirana v kavarni »Al fedel Triestino« v ulici Sanità, 49-letni težak Anton Ganz, in 24-letni jestvinčarski agent Aleksander Sabec iz Bača (Materija), ker sta pri igri »maus« goljufala prvoimenjega s tem, da sta bila zaznamovala karte. Lulek je izgubil 44 K, Wild pa 56 K. Vse štiri so na policiji vzeli na zapisnik in potem odpustili.

Požar. Včeraj opoldne so bili ognjegasci poklicani v ulico Ferriero št. 12, kjer je gorelo v dimniku. V pol 1. uri je bil požar pogašen. Skode je 150 kron.

Naše gledališče.

Tudi kot repriza je pokazala »Snegulčica«, da je njena privlačna sila velika. Gledališče je bilo to pot zopet naplnjeno občinstva, ki je burno plaskalo in nazdravljalo našim dičnim skratom.

Igralo se je drugič še boljše kot prvič in more se reči, da se je uprava potrudila, da nam tudi drugič poda to lepo bajko tako sijajno opremljeno kakor prvič. Tudi tok igre je bil živahnješi in hitrejši. Vidi se, da je stagnacija v našem gledališču premagana in da občinstvo želi popraviti, kar je preje opuščalo. Upajmo, da bo tako!

V. B.

Tržaška gledališča:

VERDI. Pri prav dobro obiskani hiši vršila se je včeraj primijera Ormevill-ove opere »Loreley«. Pelo se je izborni, dasravno se Bouini (Herman) ni se popolnoma popravil od zadnjega prehlajenja; tudi orkester je jako dobro rešil svojo nalogu. — Danes odmor, v torek repriza.

FENICE. Danes zvečer ob 8. se vprizori komedija »Mirno življenje«.

V kratkem se uprizori v tem gledališču ena zadnjih novitet benečanskega Teatra: »La fia d'anima«.

POLITEAMA ROSSETTI. Danes od mor, Jutri bo imela g.a. Gattini svoj častni večer.

EDEN. Nocoj ob 8.30 bo navadna varietet predstava.

V sredo dne 8. t. m. (na dan sv. Treh kraljev) se vprizori na našem održu kot jubilejna 100 predstava opereta

„Baron čevljari“,

s katero je svojedobno »Dram, društvo« pričelo svoje delovanje. Ta opereta je vsa polna drastične komike in naše občinstvo se bode gotovo izredno dobro zabavalo. Že radi tega, če bi se niti ne ozirali na dejstvo, da slavi »Dram, društvo« svoj prvi jubilej, je pričakovati prav obilne udeležbe.

Nar. delav. organizacija.

Pozivljamo člane N. D. O., ako so bili kateri aretirani in kaznovani radi včerajšnjih dogodkov, da se obrnejo na pravorstveni urad, kjer se jim bo nudila nadaljnja pomoč za izvajanje prijavljenih rekurzov.

Žel zničarji! Danes ob 8. uri zvečer se vrši v Sokolovi dvorani »Nar. doma« v Trstu javni shod železničarjev. Na tem shodu bo pripravljalni odbor poročal o sedanji akciji, ki je privedla do popolnega sporazuma s češko matico železničarjev glede pristopa k isti matici. Radi važnosti dnevnega reda pričakovati je obilne udeležbe!

Književnost in umetnost

Vela Nigrin. Umrla je v Belegogradu v 45 letu starosti slavna slovenska tragedinja Vela Nigrin. Pokojnica je bila mnogo let členica belgrajskega narodnega gledališča.

Gospodarstvo.

Credit Lyonnais v Trstu. Ta največja banka na svetu namerava ustanoviti podružnico v Trstu in tukaj investirati svoj kapital, ki znaša 250 milijonov frankov. Ker znaša ekskomptna mera te banke danes 2 1/2 %, bo konkurenca tega zavoda za že obstoječe banke v Trstu občutna.

Razne vesti.

Novo leto 1909 je navadno leto s 365 dnevi, med temi je 52 nedelj in 14 drugih praznikov. — Zvezda vladarica je Saturn. — Premankljivi prazniki v rimsko-katoliški cerkvi so: pepelnica 24. februarjava, velikanoč 11. aprila, vnebohod 20. maja, binkošči 30. maja, Sv. Rešnje Telo 10. junija. — Velikanoč zapadne in vzhodne cerkve padeta letos na isti dan, to je na 11. aprila.

Mis Elkins — usmiljena sestra. Londonski listi poročajo, da je mis Elkins, — potem ko se je razdrila nje zaroka z vojvodo Abrškim, sklenila iti za usmiljeno sestro v neko bolnišnico.

Z nožem zabol ženo. Z Dunaja poročajo: V Steinabrukku pri Novem mestu se je na zadnji dan leta odigral zakonski drama. 29-letni delavec v c. kr. municipijski tvari na Steinfeldu, Fran Kindermann je zabol svojo 23-letno ženo Ceciliijo in se potem sam ovadil sodišču. Rekel je, da mu je njegova prepirljiva žena vregla kozarec v glavo in ga opovala. On je je nato v razjarenosti z nožem zabol.

Promet s tuji v Ljubljani meseca decembra 1908. Zadaj mesec je prišlo v Ljubljano 3515 tujev — 725 manj nego meseca novembra in 596 več nego meseca decembra 1907.

Blagoslovjen zakon Jaka Radosavljević iz Kapele (Dol, Miholjac) na Hrvatskem je posebno blagoslovilna v zakonu. Tekom enega leta je rodila petoro otrok. Lani o Božiču dva moška, a letos prav na sam Božič pa trojček; dve ženski in enega moškega. Otroci so valed slabosti pomrli.

Nemški „Schulverein“ je ustanovil na Koroškem pet novih podružnic.

Stalno češko gledališče na Dunaju. Iz Prage poročajo, da se ustanovi na Dunaju stalno češko gledališče. Potrebnega glavnice 300.000 K je že pokriti.

175.000 lir je ponoveril mestni blagajnik o Napolju ter pobegnil.

Sibenik dobi realko. Začetkoma šolskega leta 1909—1910 se otvoril v Sibenu realka s hrvatskim učnim jezikom. V državnem proračunu za leto 1909 se že nahaja potreben izdatek.

Žalosten božič. V Lupoglavi na Hrvatskem je kmet Dukmančić na Božič streljal iz revolverja ter pustil nabasan revolver na mizi. Njegova 13-letna hčerkica si je ogledala revolver, a po nesreči se je isti sprožil in krogla je deklito na mestu ubila.

Monopol užigalic v Avstriji. Dne 15. t. m. vršila se je v trgovinskem ministerstvu na Dunaju seja, na kateri se je pretresalo načrt za uvedbo monopolja užigalic. Ta načrt bi imel ob enem rešiti vprašanje uporabe beslega fuzforja, škodljivega delavecem. Avstrijska finančna uprava se že daje časa bavi s pručavanjem, kako bi uvedla monopol užigalic.

Sklenilo se je, da se v Avstriji ne smaže ved graditi nove tvornice užigalic, dokler se ne izda nov zakon, tičički se morebitno uvedbe monopolja žigic v Avstriji.

Velika dobrotnica. V Gradeu je umrla beronica Hermina Z. Edelstein, ki je zapustila d. želi 200.000 K za umetniški dom, 70.000 K za ustanove v vojaških šolah, svojo hišo v Gradeu pa rešilnemu društvu.

50 let delavka v tobačni tovarni. Te dni je praznovala v Celovcu 64-letna Pavilna Matičnič po desetletici, odkar je delavka v tobačni tovarni v Celovcu. Uprava tovarne je o tej priliki izročila častno darilo K 100 in častno diploma.

Alojz Povh

urar

* pridejano delavnično

Trst Via del Rivo št. 26 Trst

Izvršuje vsako popravljajoč zepnih in stenskih ur, kakor tudi vsako zlatarsko in draguljarsko delo po najzmernejših cenah.

Jamstvo za dve leti za vsako popravljajoč

Slovensko podjetje!

Skladišče šivalnih strojev

G. Trani

TRST, ulica Barriera vecchia št. 18.

Cene dogovorne.

Plačilo na obroke.

Sprejme se popravljajoča šivalnih strojev vsekega sistema. Prodaja igel, olja in aparatorje.

Kupuje in prodaja že rabljene šivalne stroje.

Tržaški grafični zavod

Trst, Piazza della Borsa 13. — Telef. 742

Najnatančneje izdelovanje

pečatov iz kautchouha.

ZALOGA klešč za svinec, utiski v suho, numeratorji.

Lastna mehanična delavnica.

CENE JAKO ZMERNE. Dela izvršena tehnično natanjko.

VELIKA ZALOGA

furlanskih jajc :: Mario Ferlin

vedno svežih

Najfinje alpsko čajno maslo znamka 2 zvezdi. — Dnevni dohod. — Sir in slanina. — Specijaliteta LIPTAUER. Postrežba na dom. Cene zmerne. — Prodaja na drobno in debelo.

Rodolfo Contro, ulica delle Acque 5.

V mirodilnici

Mario Ferlin

sv. Mar. Magd. Zgornja št. P. 3

vogal ulice dell' Istria, blizu sol

dobi se VELIKA IZBERA KRAMENJ, BARV.

ŽEMLJEV, PETROLEJA,

zdravilni prah za pitanje svine, krov, konj, itd. DR. TRNKOCZY-ja v Ljubljani. Prodaja na drobno in debelo.

„ALLIANZ“

Delniška družba za zavarovanje na življenje in rente na Dunaju.

Ustanovljena leta 1890.

(Družba v sprejemljiva ljudska zavarovanja na življenje v tedenskih obrokih od 10 st. naprej)

Zavarovanja za vsi sloje z zdrav. spričevalom ali brez ujega.

Dne 31. decembra 1907. je bilo v prometu 318.230 polic. z zavarovalno glavnico.

Garan. fondi znašajo po bilanci 1. 1907 K 12.799.570.

Za informacije in prospekti obrniti se je na Glavno agencijo „ALLIANZ“

TRST, via della Caserma št. 13.

(V sprejemljivo se lokalni agenti in produkterji)

Kupujte Nar. kolek!

Tvornica dežnikov in solčnikov

GIUS. FERRATA - TRST

Tovarna: ul. Montecucco 13.

Prodajalnica: Corso 36.

Izbera palic za sprehode.

Izvršuje se poprave in prevlačenja.

Tovarna pneumatikov „Antiderapant“

iz usnja in gumija obloženih z jeklenimi žebli patentovanega sistema A. GARCONNET & R. VEZIEL 11 Rue de Paris, Clichy (Seine).

Posebne poprave „Antiderapant“ in sapnih črev vsake znamke.

Delo natančno in zajamčeno.

Podružnica v Trstu ulica S. Lazzaro št. 16.

GLAVNI ZASTOPNIK ZA TRST IN PRIMORSKO tvrdke Dunlop Preumatic Tyre & Co. Pnevmaniki za avtomobile in motore.

Novo pogrebno podjetje

Pis

